

WELDADIGHEIDSZEGELS 1954 “VOOR HET KIND”

VOORSTELLING

Op alle waarden onderaan de landsnaam en boven de aanduiding van frankeerwaarde en toeslag.

2 cent:	kinderen bezig met plakwerk (fröbelen)
5 cent:	kindje dat tanden poetst (hygiëne)
6 cent:	jongetje met scheepje (openluchtspel)
10 cent:	kinderverzorgster met kleuter (algemene verzorging)
25 cent:	herstellend kind dat tekent (tekenen als therapie)

ONTWERP EN VORMGEVING

Voor de afbeeldingen op de Kinderzegels 1954 was het uitgangspunt het leven van het kind in door de opbrengst van de zegels gesubsidieerde instellingen als kindertehuizen, kleuterdagverblijven en vakantie- en herstellingsoorden. Sierk Schröder, die kort tevoren de 10 cent Zomerzegel 1954 met Huizinga had vervaardigd, werd door Aesthetisch Adviseur Christiaan de Moor aangezocht de ontwerpen te leveren, wellicht omdat hij veel kinderportretten op zijn naam had staan.

De grondgedachte voor de reeks komt ook naar voren bij de eerste schetsen van Schröder.

Voor de 2 cent diende zijn dochter Maria (geboren in 1947) als voorbeeld, spelend met vriendinnetje en buurmeisje Ina.

Boven een eerste ontwerp voor de 2 cent met een verzorgster bij kinderen spelend aan een tafel.

Het ontwerp rechtsboven is een bewerking van een foto van het ontwerp rechtsonder. Beide ontwerpen tonen kinderen die papieren slingers in elkaar plakken.

Voor de 5 cent maakte Schröder opnieuw gebruik van Maria, tanden poetsend voor de wastafel.

Voor de waarde 5 cent heeft Schröder van het eerste (links) tot en met het derde en finale ontwerp (rechts) betrekkelijk weinig veranderingen aangebracht. Het ontwerp midden is een bijgewerkte foto van het ontwerp rechts, voordat daarin nog een aantal wijzigingen als het weghalen van kraan en beker was aangebracht.

Blijkbaar wilde Schröder zien of het kind een hemdje moest dragen.

Voor de 7 cent had Schröder een tekening van zijn zoon Maarten (geboren 1940) gebruikt.

Drie ontwerpen voor de 7 cent, rechts het finale ontwerp. Evenals bij de 5 cent is het ontwerp midden een bewerking van een fotoafdruk van het ontwerp rechts, voordat de laatste bewerkingen daarop werden aangebracht.

Voor de 10 cent stond dienstmeisje Jifke van Akker model als verzorgster.

Eerste ruwe ontwerp voor de 10 cent-zegel met kind en verzorgster.

Op deze twee voorontwerpen voor de 10 cent wordt eveneens de kinderverzorging uitgebeeld.

Links en midden twee afdrukken van het ontwerp rechts waarin nog enkele wijzingen werden uitgeprobeerd, zoals de plaats van de tekst en waardecijfers (links) en de lengte van de handdoek.

Aanvankelijk liet deze de voetjes vrij, maar naar aanleiding van de wijzigingen midden werd in het definitieve ontwerp (rechts) voor de 10 cent de voetjes grotendeels door het laken bedekt.

De zegel van 25 cent met het thema “ziek zijn” was, volgens Schröder zelf, niet gebaseerd op een specifiek voorbeeld

Van de hoogste waarde met een ziek kind is slechts het definitieve ontwerp bewaard gebleven.

De letters en cijfers zijn van P.J.J. van Trigt.

POSTMUSEUM

Goedgekeurd voor afdrukken
op 30 October 1954 door de
Directeur-Generaal der PTT.
's-Gravenhage, 20 October 1954.
De Hoofddirecteur der Posterijen,

Kapman

POSTMUSEUM

Goedgekeurd voor afdrukken
op 30 October 1954 door de
Directeur-Generaal der PTT.
's-Gravenhage, 20 October 1954.
De Hoofddirecteur der Posterijen,

Kapman

POSTMUSEUM

Goedgekeurd voor afdrukken
op 30 October 1954 door de
Directeur-Generaal der PTT.
's-Gravenhage, 20 October 1954.
De Hoofddirecteur der Posterijen,

Kapman

POSTMUSEUM

Goedgekeurd voor afdrukken
op 30 October 1954 door de
Directeur-Generaal der PTT.
's-Gravenhage, 20 October 1954.
De Hoofddirecteur der Posterijen,

Kapman

Collectie MusCom

2 cent inv. nr. 60441
5 cent inv. nr. 60442
7 cent inv. nr. 60443
10 cent inv. nr. 60444
25 cent inv. nr. 60445

POSTMUSEUM

Goedgekeurd voor afdrukken
op 30 October 1954 door de
Directeur-Generaal der PTT.
's-Gravenhage, 20 October 1954.
De Hoofddirecteur der Posterijen,

Kapman

Scholenkaart Kinderpostzegelactie 1954

GEBRUIKSGESCHIEDENIS

De zegels werden uitgegeven van 15 november 1954 tot en met 14 januari 1955 en waren geldig tot en met 31 december 1955.

Er was een officieel eerste-dagstempel in gebruik.

Dit bijzondere stempel mocht uitsluitend op NVPH-omslagen worden geplaatst.

In 1954 ging de “Noodbus” voor de laatste maal op pad t.b.v. de Kinderpostzegelactie.

De route was als volgt: 1 december Alkmaar;

2 december Groningen;

3 december Leeuwarden;

4 december Assen;

6 december Zwolle;

7 december Enschede;

8 december Hengelo (Ov);

9 december Wageningen;

10 december Nijmegen;

11 december Venlo;

13 december Roermond;

14 december Maastricht;

15 december Eindhoven;

16 december Oisterwijk en Goirle;

17 december Breda;

18 december Utrecht;

20 december Apeldoorn;

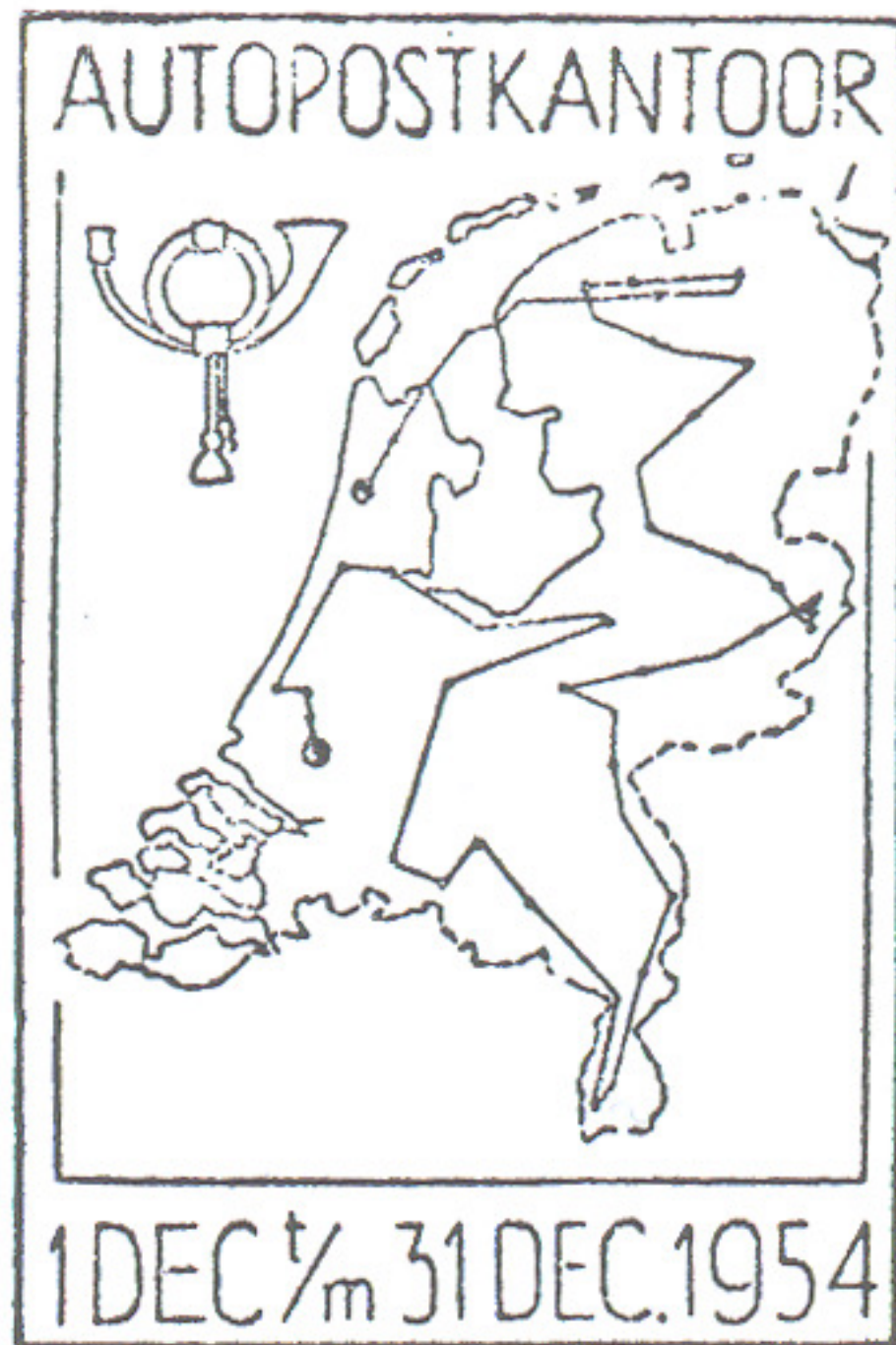
21 en 22 december Amsterdam;

23 december Haarlem;

24 en 27 december 's-Gravenhage;

28 en 29 december Voorburg;

30 en 31 december Rotterdam.

De 2 cent was bestemd voor binnenlands drukwerk, de 5 cent voor buitenlands drukwerk, de 7 cent voor interlokale briefkaarten of lokale brieven, de 10 cent was voor interlokale brieven en de 25 cent voor brieven naar het buitenland.

Brief verzonden naar Duitsland op 29 november 1954.

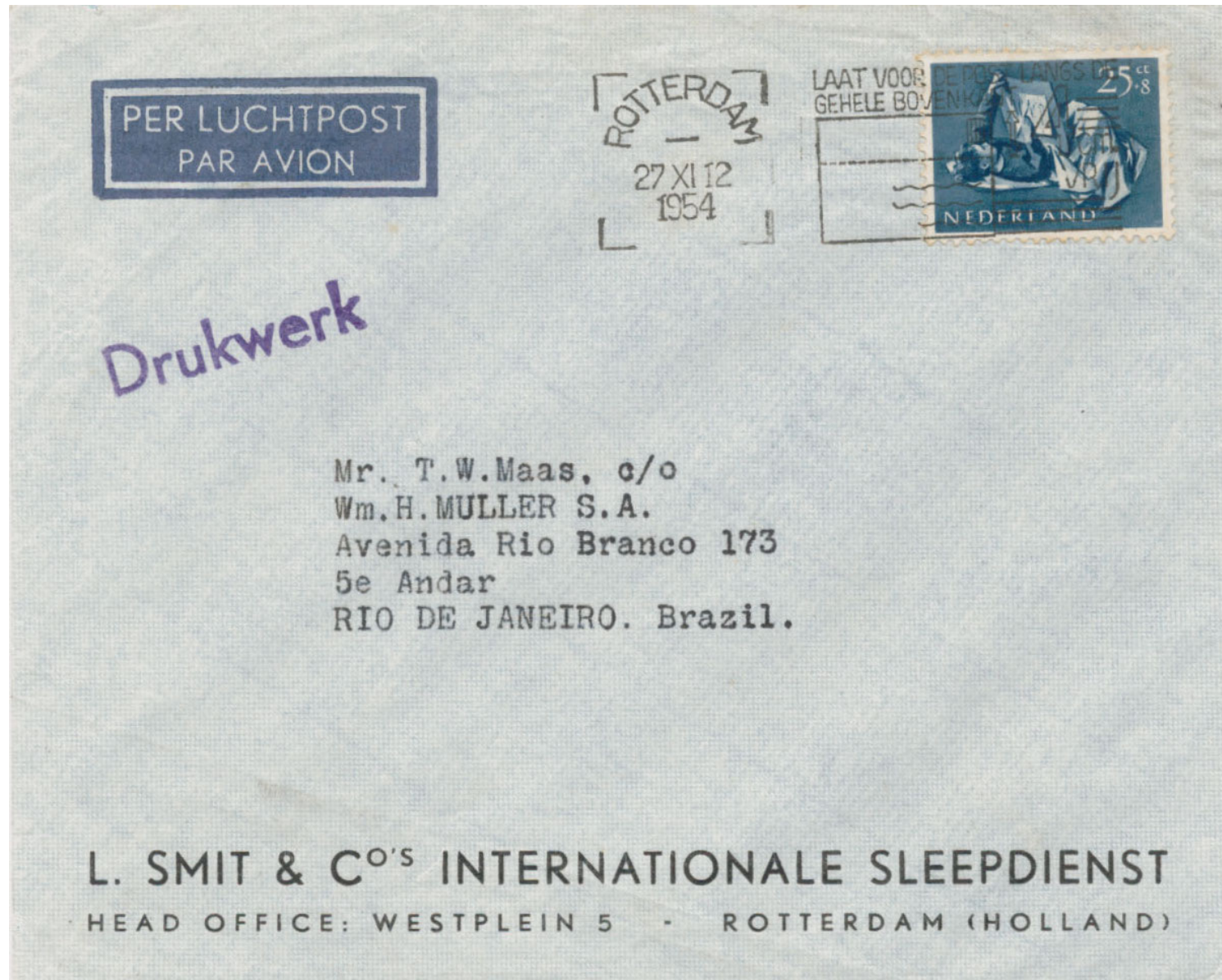
Geen luchtrecht voor brieven en (prent)briefkaarten naar Europese bestemmingen.

De 10 cent was voor interlokale brieven, er waren ook andere mogelijkheden.
Bijvoorbeeld voor drukwerk binnen Europa per luchtpost.

Voor dit drukwerk naar Zwitserland was het port 5 cent per 50 gram (01-07-1953 tot 01-04-1957) en het luchtrecht 5 cent per 50 gram (01-06-1949 tot 01-11-1957).

De 25 cent was bedoeld voor de frankering van brieven buitenland, maar kon ook voor drukwerk per luchtpost worden gebruikt. Voor dit drukwerk naar Brazilië was het port 5 cent per 50 gram (01-07-1953 tot 01-04-1957) en het luchtrecht 20 cent per 10 gram (01-12-1953 tot 01-01-1956).

In een zestal grote postkantoren (Amsterdam C.S., Arnhem-Station, 's-Gravenhage, Haarlem-Station, Rotterdam C.S. en Utrecht-Station) werden speciale vlaggen "KOOP THANS DE / POSTZEGEL / VOOR HET KIND" in de stempelmachines geplaatst.

Firmaperforaties

De Kinderzegels zijn met de volgende firmaperforaties bekend:

2 cent	N.Y.A.H., P.N.E.M.
5 cent	K, P.N.E.M., VH&C
7 cent	K, KNEGT
10 cent	K, KNEGT, MERC.
25 cent	K, KNEGT

TECHNISCHE ASPECTEN

Druk/verschijningsvorm

De zegels zijn uitgevoerd in rasterdiepdruk in vellen van 100 (10 x 10) zegels.

De loketvellen bestonden eveneens uit 100 (10 x 10) zegels.

Perforatie/formaat

De 2 cent- en 25 cent-zegels hebben een beeldformaat van 28,55 x 21,25 mm.

De overige drie zegels hebben een beeldformaat van 21,25 x 28,55 mm.

De zegelgrootte is 31,55 x 24,25 mm (resp. 24,25 x 31,55 mm).

De zegels zijn geperforeerd 12 : 12½ (2 en 25 cent) en 12½ : 12 (5, 7 en 10 cent).

Papier

Plaatdrukpapier zonder watermerk.

Gom

Arabische gom.

Overzicht perforatiebeeld.

Waarde	Perforatie- beeld
2 cent	d/d/1/0
5 cent	d/0/1/d
7 cent	d/0/1/d
10 cent	1/0/d/d
25 cent	1/d/d/0

Velrandbijzonderheden

De vellen worden hier beschreven vanuit een staand zegelbeeld, de 2 en 25 cent liggen daarbij met hun basis een kwartslag naar links gedraaid.

In de linker en rechter velrand staan telcijfers in de zegelkleur, links van 1-10, rechts van 10-1.

Boven zegels 5-6 en onder zegels 95-96 is een markeerboogje afgedrukt, boven zegel 6 staat bij alle waarden het etsingnummer. Alle vellen kregen een ponsteken.

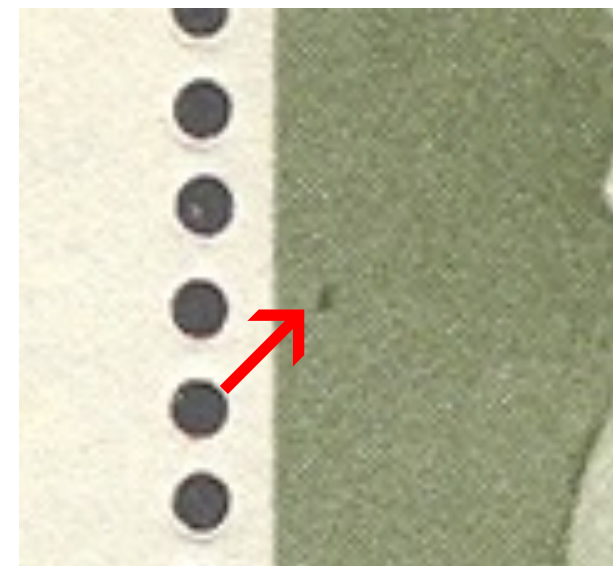

Plaatfouten

waarde	positie	omschrijving
5 cent	1	groene stip links in het zegelbeeld (afb. A)
7 cent	99	witte stip onder A van Nederland (afb. B)
25 cent	31	witte vlek op tekenbord (afb. C)

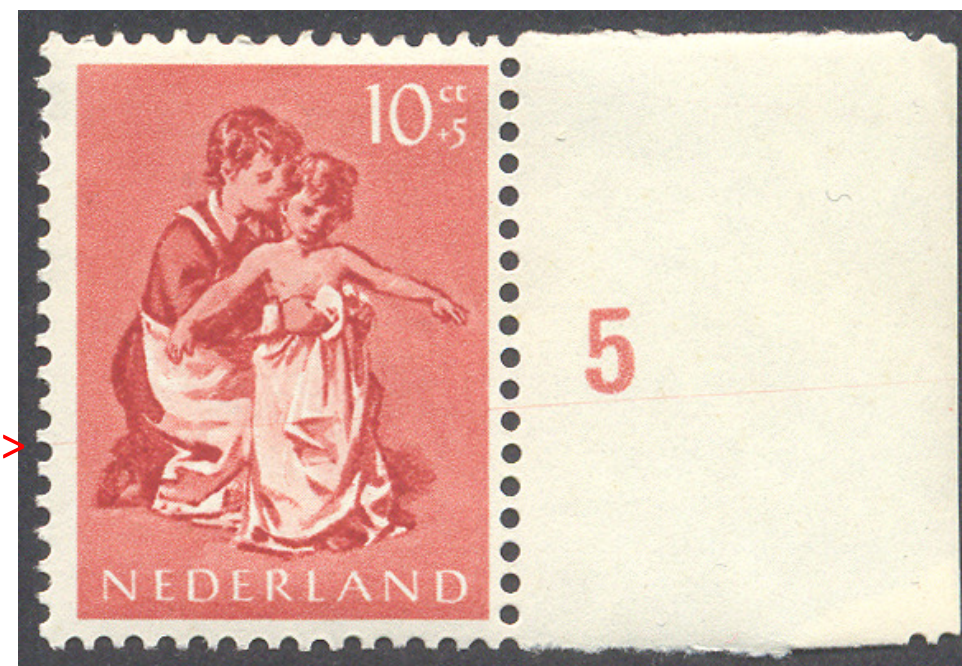
Afb. B

Afb. A

Afb. C

10 cent met een schuine aflopende rode lijn

Aanmaak- en verkoopcijfers

Overzicht afgeleverde vellen van 100 stuks

Waarde	Aflevering		Etsing	Pons
	datum	aantal		
2 cent	16-10-1954	126.487	1	7
5 cent	29-10-1954	15.728	1	8
7 cent	02-11-1954	21.587	1	9
10 cent	19-10-1954	125.777	1	1
25 cent	28-10-1954	15.616	1	2

Verstrekking in zegels

Waarde	Afgeleverd		Verstrekt kantoren	Aan derden	Retour kantoren	Vernietigd	Verkocht
2 cent	12.648.700	9.859.700	3.308	1.832.082	4.617.774	8.027.618	
5 cent	1.572.800	1.226.300	3.408	425.780	768.872	800.520	
7 cent	2.158.700	1.579.500	3.308	547.915	1.123.807	1.031.585	
10 cent	12.577.700	10.266.800	3.308	1.844.880	4.152.472	8.421.920	
25 cent	1.561.600	1.092.000	3.408	417.330	883.522	674.670	

LITERATUUR

PTT Dienstorders 1954 723bis

NMP 1954 199, 222, 245
 1955 9, 33
 1956 95

PTT-Bedrijfsbanden 1954 335

Handboek Postwaarden Nederland, emissie C67

MUSEUM
VOOR
COMMUNICATIE

Postzegel
ontwerpen

Postzegelontwerpen <<http://www.postzegelontwerpen.nl/>>